

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.Nou abonament
la

„Tribuna“

se începe cu 1 Iulie st. v. a. c.

Prețurile abonamentele se pot vedea la capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lemnire
atât în monarhie cât și în România prin
mandate postale (*Posta utalvány — Post-
Anweisung*.)Se recomandă abonarea timpurie
pentru regulata expediție a foii.Domnii abonenți sunt rugați a ne
comunica eventual pe lângă localitatea,
unde se află, și **posta ultimă**; ear
domnii abonați vechi spre ușorare pot lipi
pe mandatul postal **adresa tipărită**
dela fășile, în cari li-sau trimis diarul
până acuma.

Administrația „Tribunei“.

Sibiu, 22 Iunie st. v.

Este aproape o săptămână, de când
marile puteri s-au întrunit la Londra în
conferință, spre a regula finanțele egip-
tene. Inițiativa în această privință s-a luat
de către Englîera.Starea derăpână, în care au ajuns
finanțele egipțene din cauza încurcăturilor
din Sudan, fac pe lordul Granville, cu
toată influența exclusivă ce Englîera
dobândise pe malurile Nilului în urma în-
vingerii dela Tel-el-Kebir, să se adrezeze
către marile puteri, ca în comună înțelegere
să schimbe legea de lichidațiuni, ca
una ce nu mai corespunde stării actuale
a finanțelor egipțene.Înviația ministrului de externe al
Englîera întimpină însă dificultăți din
partea Franciei. Guvernul francez nu putea
să lase o ocasiune atât de binevenită, fără
ca să susțeze și politica cestuii egip-
tene, și pentru o mai bună reușită în cam-
pania diplomatică se puse pe terenul inter-
eselor generale europene. Îi era greu
Fraciei să vadă pe Englîera deplin stă-
până peste Egipt, pe cătă vreme interesele
ei erau tot așa de mari ca și ale Englîera,
la mersul regulat al afacerilor egip-
tene și năcasul ei crescea cu atât mai mult,
cu cătă aducea aminte de poziția egală
cu Englîera, ce ocupă în Egipt înainte
de înfrângerea trupelor lui Arabi pașa de
către trupele engleze.Dificultățile ridicate de Francia siliră
pe Englîera să intre în negocieri cu gu-
vernul acestei țări și după o lungă corespondență diplomatică se făcu în fine un
arangajament, prin care se limită ocupă-
tia Egiptului de către trupele engleze
și în schimb pentru perderea condomi-
niului ce Francia avusese cu Englîera în
Egipt, se largi sfera de activitate a comi-
sionii internaționale pentru datorile egip-
tene. Totodată Englîera a luat îndatorie
de a veni mai târziu cu o propunere
pentru neutralisarea Egiptului și a Cana-
lului de Suez.TRIBUNA
Apare în fiecare zi de lucru

Inserțiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrația:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscrise nu se înapoiază.

Sunt mici, ce i' drept, avantajile
dobândite de Francia, dar ele sunt totuși
un progres față cu poziția exclusivă ce
Englîera ocupă în Egipt.În urma înțelegerei făcute cu Francia,
lordul Granville invită din nou puterile
ca să desemneze delegații lor pentru con-
ferință. Delegații s'au și întrunit în con-
ferință la 16 I. c. și dela această dată
până în ziua de astăzi nu s'a mai ținut
nici o ședință.Întârziarea, ce se face în ținerea șe-
dințelor ne îndreptășește a presupune, că
lucrările conferenței n'au să se termine
așa de repede precum se aștepta. Nu seim
de ce natură vor fi pedecile, ce stau în
calea conferenței, dar dacă vor fi adevărate
unele sciri ce au străbătut în publi-
citate, atunci prea lesne se poate întâmpla,
ca delegații puterilor să se întoarcă din
sînul conferenței precum au și intrat.Lăsând la o parte neparticiparea Tur-
ciei la conferența menită a regula finan-
țele egipțene, deși până acum nimenea
n'a contestat drepturile de suzeranitate ale
Sultanului peste Egipt, se afirmă, că nici
Rusia nu este mulțumită cu programul
restrîns al conferenței, stabilit în nota cir-
culară a lordului Granville. Rusia nu
voiesce ca activitatea conferenței să se mărginească
mai la regularea finanțelor, ci
voiesce să tragă în discuțione și partea
politică a cestuii egipțene.Sferele politice din Petersburg por-
nesc dela ideea, că cestuia egipțeană
este o parte integrantă a cestuii orientale
și prin urmare Rusia, ca putere direct
interesată la tot ce privesc orientul, este în
drept a pretinde că să fie și ea reprezen-
tată precum este Englîera, Francia, Austro-
Ungaria și Italia în comisiunea internațională,
care va avea să controleze mersul
finanțelor egipțene și care și va începe
activitatea ei îndată după retragerea tru-
pelor engleze din Egipt. Punctul de plecare
al Rusiei își are temeiul seu în însași de-
clarația primului ministru al Fraciei,
făcută în ședința camerei dela 11 Iunie,
când a șis, că Egiptul nu este nici francez
nici englez și că cestuia egipțeană nu
va înceta nici-odată de a fi o cestuie
europeneană.Nu sunt însă numai obiectiunile Ru-
siei, care împedecă mersul neîntrerupt al
conferenței, chiar și în privința cestuiilor
financiare sunt divergențe serioase. Englîera
propune reducerea dobîndilor dela
datorii de stat ale Egiptului, susținând
că numai în chipul acesta se va putea
înlătura desastrul financiar, pe când cele
alte puteri sunt de părere, că prin o con-
ducere înțeleaptă și prin economie s'ar
pută acoperi atât trebuințele interne ale
statului cât și pretențiunile ce rezultă din
datorii.Din cele espuse reiese, că conferența
dela Londra s'a întrunit sub auspicii nu
totmai favorabile. Va trece încă timp în-
delungat până să se ajungă la un rezultat,
dacă nu cumva conferența va deveni de-prisoș încă dela primele încercări pentru
aplanarea divergențelor.Ce se va întâmpla în cas când de-
legații puterilor nu vor ajunge la nici o
înțelegere, nu se poate prevede încă de
acuma. Dar nu este eschisă posibilitatea
de a vedea în scurtă vreme străbătend un
vînt diplomatic mai aspru în liniștea ge-
nerală, de care se bucură Europa în mo-
mentul de față.Cestuia egipțeană este în adevăr o
verigă din lanțul cel lung și îneurcat al
cestuii orientale, și de aceea prin o even-
tuală divergență serioasă în cestuia egip-
țeană, lesne se poate trage în discuțione
întreaga cestuie orientală. Ce însemnează
scoaterea la iveală a cestuii orientale,
este în deosebite cunoscut.Având însă în vedere marea tre-
buință de pace, ce se simte pretutindenea,
este foarte probabil, că puterile vor căuta
și vor găsi calea cea mai nimerită spre a
satisfacă, pe cât va fi posibil, toate inter-
resele ce sunt în joc. Destul au fost po-
poarele cuprinse de frigurile răsboiului, ar
fi timpul, ca acum să se înlăture în bună
înțelegere ori-ce punct negru de pe ori-
sontul politicei europene.A doua ședință a conferenței se crede
că se va ține în săptămâna viitoare; vom
vedea cu ce rezultat.

Revistă politică.

Sibiu, 22 Iunie st. v.

Camera franceză a primit în șe-
dința dela 19 I. c. primul articol din pro-
iectul de revisuire, în care se știe că
constituția trebuie revisuită, și a respins
amendamentul lui Cavergne, de a se inter-
dice deputaților de a fi în același timp
și funcționari ai statului. La art. II de-
putatul Andrieux a propus un aditament,
în puterea căruia membrii familiilor, care
au domnit în Franța, să fie exchiși dela
președinția republicei. Primul ministrul
Ferry a primit acest aditament, dar a pro-
pus ca discuțione asupra lui să se facă
deodată cu discuțione asupra artic. VIII.
Camera a respins propunerea lui Lanjuinais,
de a se desființa președinția republicei ca
o funcție netrebuie. Discuțione con-
tinuă. Deputatul Camille Pelletan este
hotărît să propună ca principii orleani să
se fie scoși din armata teritorială.Înțind că atenționeaza sferelor politice
este cu deosbire îndreptată asupra con-
ferenței din Londra, credem impor-
tant a releva și linia de conduită a dia-
rului „Le Nord“, despre care se scie, că
stă în legătură cu ministerul de externe
din Petersburg. „Nord“ ocupându-se de
terminul de evacuație stipulat între Fran-
ția și Englîera, dice că nimenea nu se
îndoiesc despre lealitatea lui Gladstone și
dacă Gladstone va remâne la cărmă până
la 1 Ianuarie 1888, atunci va înceta de
sigur și ocupăția Egiptului de către
trupele engleze la această dată. Dar dacă
Englîera va avea pe acel timp un alt prim
ministru? În acest cas executarea clausulei
de evacuare este lăsată la discreționea
Englîerei, și aceasta nu-i poate conveni
Europiei. Niciodată cu aceea parte din arangia-
ment, care se referă la competența comi-
sionii pentru datorii, nu este mulțumitnumitul diar și încât privesc neutralisarea
Egiptului, nu crede că Egiptul va fi în
stare să împlinească toate condițiunile, ce
se cer dela un stat neutru. Si afară de
aceasta „Le Nord“ își pune întrebarea că
oare Sultanul nu va privi neutralisarea ca
o atingere a drepturilor sale?Corespondențe particulare
ale „Tribunei“.

Alba-Iulia, în 2 Iulie 1884.

La corespondență din Alba-Iulia publicată
în Nr. 54 a „Tribunii“ în interesul adevărului
afu de lipsă a îndreptă unele neesactități — ca
să nu dic mai mult, a corespondentului „un oaspe
din loc.“Numai junimea academică din giurul Albei-
Iuliei a arangiat petrecerea din cestuie, fără ca
ea să se fie pus în conțelegeră, dacă nu cu inteligență din Alba-Iulia, cel puțin cu junii aca-
demici din orașul nostru.Acet pas neîndemnatic a fost principală
cauză a nereușitei petrecerei din cestuie, după ce
la invitații anonime trimise prin postă puțini pot
fi aplicăți a se anima, cu atât mai vîrstos, de-
oarece junimea română academică din loc nu
scia nimic nici despre scop, nici de persoanele
puse la conducerea petrecerii.Dacă cineva se abate în est mod dela re-
gulele cuviinței, nici decum nu mi-se pare îndreptățită procederea corespondentului, de a arunca
vina nereușitei în cărcă publicului din Alba-Iulia,
care nici decum nu merită în casul present im-
putările ce i-se fac.Ne aducem aminte cumă în anul 1883
aceeași junime, eară fără scirea publicului din Alba-
Iulia a dat aici o petrecere, la care s'au pre-
zentat mai multe familii din Alba-Iulia, dar tot
odată s'au făcut atenționări. Domni arangiatori la
inconvenientul comis față de publicul român din
Alba-Iulia, a cărui consimțemēnt nici atunci nu
l'au căutat. Aceea învețătură benevolă a fost și
est timp ignorată, ba nici despre venitul acelei pe-
treceri cu scop filantropic nu s'a făcut nici un
rajiocinu public, și sum convins că acea petrecere
a avut ceva venit, adeca nu a fost încorona-
nată cu deficit, ca est timp.Cumă acum s'ar fi dat petrecerea în fo-
losul scoalelor de ambe confesiunile din loc, numai
din corespondență citată se ceteșe, până când
publicului așa ceva nu-i era cunoscut.Pentru scoala gr. cath. numai cu o septem-
ână mai nainte s'a fost făcut o petrecere, deci
era la loc să se fie făcut de timpuriu chiar în
invitaționi și scopul acum supus, pentru care însă
durere n'a intrat nici un cruce.Tinerimea noastră ar face bine la atari oca-
siuni a se adresa și la inteligență mai bătrâna,
și-i asigurăm cumă în acel cas nu era de lipsă
a umbra cu pălăria a mână, ca să căștige licență
la o petrecere socială.În adevăr cumă în orașul nostru, cu o
populație română și inteligență destul de nu-
mără, afară de 4 biserici și doue scoli — cele
din urmă cam slab dotate — nu avem nici măcar
un local de întrunire, care ar fi cel mai bun
mijloc a întrețese legături de cunoștință și de a
înălța interesarea pentru progres. Cauza că nu
există, este buba rea, ce roade la rădecina so-
cietății române preste tot — nu numai la noi —
bietele de personalitate și o invidie nebasată, și
susținută cu mijloace de multe ori metechnice în
butul apăsărei sub care găsesc suflare ro-
mânească, spre marea bucurie a apăsătorilor, că-
rora voiesc a se face placuți prin atare purtare.
Laudă numai puțini merită, cumă susțin cauza
română și se luptă pentru nimbul românesc cău-
tând a îndreptă lucrurile spre mai bine.Una însă cu nedrept o afirmează corespon-
dentul oaspe, cumă aici s'ar fi înuibat și ne-

înțelegeri confesionale. Aceasta nu este și nu a fost; poate că cele 4 biserici existente pentru Români nu dău ansă la acest inconvenient, de oarece factorii cari ar putea să nască acel rău, nu sunt puși în necesitate de a se ciocni, apoi cercarea de a concentra scoalele și a pune la cale o mai bună dotare a învățătorilor a fost ajuns numai la vorbe, dară trup nu există. Aci ar fi locul unde s-ar potrivi o bună înțelegere!

Așa dară sfatul d-lui corespondent referitor la urile confesionali față de cei din Alba-Iulia nu are loc, căci cred cumă fiescă care va scă că e Român, și am dori numai ca să lucre românesc solidari nu numai la petreceri dar cu mult mai tare în cause deciștoare de viață națională. Sus să avem inimile! Jos cu intrigile! Videant consules.

Rău sfat dă oaspele tinerimii, când o provocă și se lăsa de Alba-Iulia, și-mi pare cumă d-sa ar voi a se retrage la sate, ca să-și ascundă slăbiciunile. Eu din contră susțin, cumă tinerimea noastră studioasă are datorință a căuta întreținuturilor și acolo a-și arangia numai petreceri de joc, dar și alte conveniri mai de mare pond precum cele literare. Se vede cumă d-l oaspe nu este locitor din Alba-Iulia — sau dacă e aci — apoi nu scie da nici un sfat tinerimii. Ca locitor din Alba-Iulia trebuie să scie, cumă comitetul despărțimentului VIII ce rezidează în Alba-Iulia în tot anul 'și-a convocat adunările generale ale despărțimentului mai cu seamă în comunele rurale din acest ţinut și cei buni de înimă 'și-au dat cea mai mare silință a întreținere pe poporul român în curenț, că mai sunt și inteligenți Români, cari cu jertfe au nisuit a pătrunde și în cele mai depărtate comune ale ţinutului cu ţinerea adunărilor generale precum: Tău, Uioara, Gioagiu de sus, Ighiș, Stremlă, Măgina etc. etc. Poate că oaspele nu s'a ospătat pre la atari adunări, și nu scie, că cei mai mulți tineri academic și universitari nu s'au arătat — cu excepția unei singure tinere — pre la aceste adunări, unde le-ar conveni cel mai frumos loc spre a-și proba dorul de a-și validata dragostea către opinia românească prin prelegeri acomodate scopului cultural al Asociației transilvane. Nu numai poporul, ci chiar și cei mulți din Alba-Iulia îi vor binevenita pre atari tineri zeloși, cari se vor prezenta în adunarea generală, care și acum în 6 Iulie se va ţine în Sântimbru... Verus.

Cernăuți, 28 Iunie n. 1884.

Mare bucurie domnește de căteva țile aici în tabăra vrăjășilor culturii noastre naționale. Eată cauza: Nainte de doi ani încă înțelegere părintescul nostru guvern, ca să se deschidă pentru populația românească din Bucovina două clase gimnasiale în orașul Suceava. Mult și cu diferențe mijloace s'au luptat dușmanii noștri împotriva acestei mici concesiuni făcute elementului românesc. Totdeauna aflată ei au și sprigini, ba credem, chiar și încuragiare din

partea oficială de aici. Până deunădi li se spunea Românilor bucovineni și din partea guvernului, că nu se pot înființa gimnasii românesci în Bucovina, pentru că lipsesc profesori români. După ce existența profesorilor nu se mai putea întări, li se dicea, că pentru gimnasii românesci nu se vor afla scolari, deci este de prisos înființarea lor. Când se facă o probă la gimnasiul gr.-or. din Suceava, s'a arătat, că scolari sunt mai mulți, decum pot fi înlocuitori în locația gimnasiului de acolo. Văzând dușmanii aceasta ridică alt strigăt: „Mai mult de două clase nu vă încuviințăm, căci n'aveți cărți potrivite.“ Si puseră tot odată pe un — Român să protesteze contra introducerii de cărți didactice apărute în România, făgăduindu-i, căl vor face director în Suceava, dacă se va purta binișor. Si el se poartă binișor și a meritat toată laudă. N'am nevoie să'l numesc, țara-l cunoaște. Văzându-se zădănică introducerea de cărți tipărite în România, se apucă trei profesori dela gimnasiul din Suceava să lucre căt vor putea și să umple lacunele existente. S'au aflat însă și aici un plan bine chibzuit, de a nimici munca bravilor profesori, de a-i șică și de a-i descuraja cu desevirșire. Faptă rușinoasă și de batjocură pentru școlitori, precum și pentru instrumentele ei! S'au compus adecă aici în Cernăuți o comisiune, care să cerceteze, ori de cărți profesori din Suceava pre u mut în manuscrisele lor sau nu. Altă misiune nu i s'a putut da, căci s'a scut, că n'ar putea să plănuiește să arăta viitorul. Cercetările lăudatei comisiuni au constatat păna acuma, că acei profesori întrebunțează chiar ortografia „Tribunii“, care conștiință în toate cu ortografia foii legilor imperiale redigate de Dr. Grigorovitz în Viena.

Lipsind deci în manuscrisele lor importanță u mut, a hotărât savantă majoritatea a cinstitei comisiuni, să refuze tipărirea manuscriselor. În întreaga Bucovină se aflată trei oameni care aveau bunăvoință de a lucra ceva, de a munci pentru binele public, și acești trei aflată numai descurăgiare și piedeci dușmanoase din partea unor capete săci, cari nu sunt în stare să scrie nici macar o epistolă în limba românească, sănătatea bune instrumente în mâna dușmanilor culturii noastre naționale. Noi dicem, că este o adevărată nebunie, de a periclită o cauză eminentă națională din cauza ortografice, și mai ales când e vorba de u mut, care este abandonat de toți corifeii nostri literali. Nainte cu o jumătate de an, când au sămătam, că se plănuiește înființarea acestei comisiuni, am să spun, că menirea ei va fi, să impiede și să nimicească activitatea literară a celor trei profesori dela gimnasiul din Suceava. Si cuvențul nostru s'a împlinit, căci tipărirea cărților s'a impiedicat. Făsătoare ar putea fi comisiunea numai atuncia, dacă fiecare membru al ei ar putea lucea asupra sa elaborarea unei cărți didactice trebuioare. Dar care dintre domnii comisari cunoaște trebuințele gimnasiului Sucevean și care simte dorul și puterea în sine, să lucre ceva? Nici unul nu

va lucra ceva. Prorocesc în viitor, căci și cunoște. Multă laudă și recunoștință din partea națională merită profesorii din Suceava. Ei stau la înălțimea misiunii lor. În programul gimnasiului lor află cărți cu ortografii diferite. Dacă cuprinșul cărții este bun, carteau se introduce fără privire la ortografie. Si cu tot dreptul, căci în ceea ce ați nu poate fi ortografia lucru principal la noi Români. Dacă ar fi avut să hotărască comisiunea din Cernăuți asupra introducerii acelor cărți, ele ar fi fost refuzate toate, căci spre acest scop s'a înființat astă comisiune. Nu s'a lucrat corect, luându-se corpul profesor din Suceava dreptul legal, de a judeca și a introduce acele manuscrise la institutul de acolo. S'a spus, că legea vorbesce numai de cărți tipărite, nu și de manuscrise, ca și când manuscrisele tipărită se n'ar deveni cărți. Decisiunea finală tot rămâne în puterea profesorilor. Însă a trebuit să retardă, să impiedecă, nimicire. Si spre acest scop s'a creat comisiunea. Ea și împlinesc cheamă. Bucuria dușmanilor nostri nu este proastă. Dar să punem întrebarea următoare: Dacă comisiunea va tipări vr'un manuscris, ear corpul profesor din Suceava nu'l va introduce, ce va fi atunci? Vedem din aceasta, că comisiunea este de prisos.

De lucrat, e sigur că nu va lucra, ear controlă pentru Suceava nu trebuie să se impiedice și să pierde niște a tuturor Bucovinenilor bine simțitori asupra daunelor, ce au să îvorască din stricăcioasa activitate a acestei comisiuni. Caveant consules.

Prin publicarea acestui articol dorim deci să atragem luarea a minte a tuturor Bucovinenilor bine simțitori asupra daunelor, ce au să îvorască din stricăcioasa activitate a acestei comisiuni. Caveant consules.

Luni în 7 Iulie st. n. va ţine societatea pentru cultura și literatura română o adunare generală în Cernăuți. Apelăm la această adunare rugându-o, să curme ticălosia ortografică....

CRONICĂ

Excelența Sa d-l comandant de corp L. M. baron Schönfeld a plecat ieri la Bistrița pentru a inspecta granița bucovineană.

Alegerea de funcționari municipali în Sibiu. În locul d-lui Wilhelm de Hochmeister acamat ieri de primar al Sibiului, s'a ales în aceeași ședință a reprezentanței orășenești de director de poliție cu majoritate de voturi d-l Iosif Drotleff, până acum asesor primar la scaunul orfanal orășenesc, și în acest loc devenit vacanță d-l Carol Ettinger, până acum asesor secundar

la scaunul orfanal orășenesc; acest post s'a ocupat apoi prin alegerea d-lui Gustav Theiss, până acuma comisar primar de poliție, la care post s'a ales d-l Ludovic Weiss, până acuma comisar secundar de poliție, pentru care post în sfîrșit a fost ales d-l Emil Simonis, protocolist.

*
Disolvarea Academiei r. u. de drept din Sibiu. După o ordinare a ministrului r. u. de culte și instrucție, Academia se va disolva în mod succesiv astfel, că în toamna viitoare nu mai pot fi primiți auditori pentru cursul anului prim, înțînându-se prelegeri numai în cursurile celorlalți trei ani. Cele două examine fundamentale și examenele de stat vor putea fi depuse însă și mai departe la această Academie.

*
La a două alegere din Kecskemet au învins guvernamentalul Vamos cu 572 contra 528 voturi, pe care-le-a avut antisemitul Vadnay, și kossuthistul Lipthay cu 375 contra 303 voturi pentru antisemitul Persay. Alegerile s'au sârvenit în modul cel mai agitat. Raportul oficios dice că „liniștea a fost numai puțin conturbată“, cu toate acestea continuă a comunica că s'au întemplat aruncări de petrii și Geza Racz, deputat din Füllöpszallas a fost arestat, deoarece el așteptă a întăritat mulțimea, încât aceasta a insultat milicia.

După „Kolozsváry Közlöny“ cestiușă căii ferate Făgăraș - Homorod va fi rezolvată în mod favorabil. Comitele suprem al Făgărașului a primit concesiune și în curând, se spune, o adunare în Făgăraș va avea loc cu privire la realizarea întreprinderii.

*
Din Timișoara se telegrafează dîndu-se 3 Iulie n., că în noaptea premergătoare a evenimentului Bârzava, inundând livezi și câmpuri. Pagubele foarte mari, cu deosebire pentru locuitorii comunei Gătaia.

*
Cholera. Din Paris se telegrafează că un individ atacat de cholera nostră se află mai bine.

În Toulon de alătări păna ieri au fost cu totul 10 cazuri de moarte de cholera.

În Marsilia s'au întemplat în 3 Iulie n. două cazuri de moarte de cholera.

Despre cholera din Toulon renunțul chirurg și profesor Dr. Billroth dela universitatea din Viena s'a exprimat într-un mod pe deplin liniștit. Puținele cazuri de moarte nu i-impun și el tine.

*
„Precum Români la jocurile lor de armă și desfășura întreg corpul, dar dela buric plin la genunchi își legau o sură încrețită, care să mențină cu surtele de ați a zidarilor sau cu nădragii încrețită ce se poartă astăzi în Germania și pe cari ei o numiau campestre, din cauza călătoriilor folosindu-se la exerciții în câmp, — așa poartă Români toate cămeșile lor încrețite dela buric până aproape de genunchi, cum au terenii francezi încrețite rocurile lor de sărbătoare.

*
Fluerul (Schenkel) piciorului il secese cu ciorapi duri, cari se ridică preste genunchi până sub campestre; pe acești ciorapi dinjos de genunchi își infășură cu multe panglici și gălăzani, cum lui Pompei în Roma nu i s'a concesă și poartă. Unii mai avuți poartă cismele după obiceiul pământului, cei mai mulți însă poartă talpe lungi de pele de porc, pe cari le leagă preste picior cu curele lungi, după datina vechilor Franci și a Panonilor, infășurându-și cruci adeseori și pulpa întreagă cu asemenea legături până la genunchi.

*
„Acest soiu de încălțămintă l-au imprumutat ei dela Germania vechi, cari numiau astfel de încălțămintă „Pindschuoch“ și Români încă nu le numesc altcum decât „Pintsch“. Nemți din Transilvania le numesc Verbesz, adeocă Virbuz, prin cari piciorul se învelesc să fie scutit pentru

* Opinci.

Foia „Tribunei“.

Din literatura geografică a Transilvaniei.

I.

Johann Tröster, Das alt und neu teutsche Dacia, das ist neue Beschreibung des Landes Siebenbürgen, Nürnberg 1666.

(Continuare).

Cap. IV.

„Valachii de astăzi, cari locuiesc în Moldova, Valachia și Transilvania nu sunt altceva, decât resturile legiunilor granițiere române, pe care legioni Adrian le-a scos afară de aici, precum în alt loc am amintit aceasta. Căci Traian, după cum ne spune Eutropiu, a poruncit să se adune popor din întreg imperiul roman, cu care apoi a umplut întreaga Dacia subjugată de curând. Când însă Adrian n'a putut înfrângă pe Iezi în Dacia și a fost silit să scoată legiunile, aceste colonii române au rămas aici sub stăpânirea Ieziilor și înmulțindu-se cu tot felul de oameni întrătăță sănătate și înțelegeri confesionale. Aceasta nu este și nu a fost; poate că cele 4 biserici existente pentru Români nu dău ansă la acest inconvenient, de oarece factorii cari ar putea să nască acel rău, nu sunt puși în necesitate de a se ciocni, apoi cercarea de a concentra scoalele și a pune la cale o mai bună dotare a învățătorilor a fost ajuns numai la vorbe, dară trup nu există. Aci ar fi locul unde s-ar potrivi o bună înțelegere!

„Ori cât de disprețuit trebuie să trăiască în Transilvania acest popor Blösch, el este un prototip (Muster) frapant al vechilor Români, despre ce se poate încredea prin ei chiar obștei, ori care iubitor de anticități, care pătrunde adânc în firea lucrurilor. Așa ne-a lăsat d-l Opitz în „Zlatna“ să și în „Siebenbürgen Reis“ o atare schiță despre aceasta, cum doar nu i-a venit în minte nimerii dintre atâțea mii de oameni cari îi văd și-i privescă dinții. O astfel de schiță vreau să prezintă și eu pe scurt stimaților cetitorii.

„Începând mai întâi dela pără, păstorii poartă deobicei ascuțite de lână flocoasă, cum are ciobanul din portret, *) pe care ei însăși și le fac; ceilalți poartă pără de acele descrise în cartea a două. **) Dacă însă cineva dintre ei ieșește, își lăpădă pără, lasă să-i crească părul, (Români numiau aceasta: „submittere comam“,) și umblă un an întreg fără pără, până ce împlinindu-se timpul de jale își tunde „fruticantes capilles“ ai sei și-i acopere capul din nou cu

*) Vezi mai sus descrierile portretelor.

**) În cartea a două pag. 214—217 autorul descrie patru feluri de pără de ale Românilor; aceste sunt: pilei serviles, cari pe timpul lui Tröster se făceau mai cu seamă de fil; pilei hyemales, la care se alătură pilei panonici militares, căciile cu deosibile de pele de lup; senatori pilei sau galeri, cu margini late în contra ploaiei și a soarelui, pe timpul lui Tröster cele mai lățite în Transilvania și pilei sacerdotale sau tiara, în formă potcapului. Părăile sunt de forma acestora și se purtau pe acel timp în Transilvania.

*) Maramureș.

că cholera nu va trece preste limitele vîtrii sale.

*

Filoxera în Banat. Se scrie din Timișoara, că în comunele Marcovet, Cudriț, Iabuca și Mesiciu din comitatul Timișului s'a constatat filoxera. Ministerul de agricultură a ordinat în privința viilor de acolo clausura cea mai riguroasă.

*

Filoxera în România — Constatându-se că cele mai multe vii din Bucov, Valea-Călugărească și Secăeni, din județul Prachova, au început a fi băntuite de insecta numită *filoxera vastatrix*, ministrul domenelor a convocat consiliul seu superior și s'a instituit o comisiune specială, care să ia dispozițiunile necesare pentru stăvilierea și combaterea răului.

*

Grădina botanică a universității din București se va transfera pe locul anume destinat din valea Cotrocenilor și se va transforma în grădină botanică și zoologică.

Administrația generală și direcția scientifică a grădinii va fi pusă sub direcția profesorului de botanică de la facultatea de științe, iar secția zoologică va fi sub conducerea profesorului de zoologie de la aceeași facultate.

*

Timpul în România. În toată țara ploaie. La Câmpu Lung ploaie cu multă ninsoare. La Dorohoi, Focșani, Galați, Hărălău, Mihaileni, Stefănesci, Valea Călugărească, ploaie cu furtună.

Numai la Babadag, Peatră și Sulina timpul este senin.

La Sinaia plouă. La Constanța nor și vînt, marea puțin agitată.

Cea mai joasă temperatură este la Câmpina 5 grade, la Filipesci (Prahova) 6, la Mihaileni (Dorohoi) 7, la Argeș și la Predeal de 8; cea mai ridicată este de 18 la Eski-Kili (Tulcea).

În capitală ploaie mărunță, temperatură 12 grade.

"Telegraful."

*

Emigrarea Jidanilor din România. "Liberalul" din Iași comunică: Eri (18 iunie v.) cu un tren special 150 de familii ovreesci au părăsit orașul nostru plecând la Hamburg unde se vor imbarca pentru America, noua țară promisă în care își vor putea exercita în liniște meserile lor. Peste două mii coreligionari le-a întovărășit la gară; sperăm că și aceștia vor fi arși de dorința să urmeze exemplul călătorilor de ieri.

ori-ce întâmplare, despre ce vezi Laziș Migr. lib. 10 lin. Apoll. Ep. Dom.

În mâna dreaptă poartă ei lance mare de vînat pe o prăjină lungă și solidă cu o curea de aruncat, cu care lancea se poate acăta în grumaz sau la car; îndărăt la brâu au acătată sapă sau săcure, cu care ei sciu arunca așa de drept ca Germanii vechi cu ancone sau Romanii cu pilii lor. Când însă merg undeva, unde nu-i periculos, poartă în mâna în locul lancei o bătă frumoasă, netedă, adeseori întuită cu fer, pe care dela cuvântul vechi german „tiagon“, care va să dică sabie sau servitor, o numesc „Toagul“ (Goldast).

„Cu acest „toagul“ sau bătă sciu ei aşa de bine să se apere, dacă vine treaba la păruiul, încât chiar patru însă să atace pe un astfel de Român instruit și nu-l pot curăță vătăma precum de aceste casuri putem vedea cu mirare adeseori la tăruri de jăză, pe piețele publice sau la jocurile lor. Cari toate ne arată, că ei nu pot fi urmașii de cătă a acclora, pe cari Horațiu îi descrie în oda 6, carteza 3:

Sed rusticorum mascula militum
Proles, Sabellis docta ligonibus
Versare glebas: et severae
Matris ad arbitrium recisos
Portare fustes

Silvestru Moldovan.

(Va urma).

VARIETĂȚI

(Epidemii cholerică în Franța.) În timp de cinci-deci de ani, în Franția au fost patru epidemii de cholera.

Cea dintâi a plecat din India, și, după ce a băntuit Europa, s'a ivit în Franția prin Calais, în 1832, și a făcut la Paris 18,406 victime.

A doua oară, flagelul a plecat tot din India și a intrat din nou prin Calais. Parisul i-a plătit un tribut de 16,165 morți. Aceasta este epidemia din 1849.

A treia epidemie de cholera a venit din provinciile baltice în 1853, și băntuț Parisul în timp de un an și două luni, făcând 9219 victime.

În fine a patra epidemie avută două perioade în Franția. Venind din Meca întră în Franția prin Marsilia, în 1865, de unde se ivi în Paris, făcând în anul său 6000 victime. După câteva luni flagelul începu să băntue de nou, de și se credea, că încetase, și mai făcu încă 7000 victime, arătându-se câteva casuri isolate până în anul 1867.

(Mașinăria teatrală în America.) O modificare însemnată s'a făcut mașinăriei teatrale în America. Este vorba de caturi mobile care să permită a aranja scena, de a așeza decorurile unui act, pe când actul precedent se joacă sub ochii publicului. Aparatul se compune din două colivii mari puse una peste alta, întocmai ca acele ale ascensorului ordinari. Camera în care se află acest aparat are înălțimea aproape de 35 metri. Amândouă colivile formează o construcție de 16 m. 50 înălțime, 6 m. 60 lungime și 9 m. 10 adâncime, și cântăresc 41 tone. Aparatul se urează sau se scoară cu câte 7 m. 55 la fiecare mișcare.

Sunt de ajuns patru-deci secunde și nu trebuie să cîstă patru oameni pentru a aduce colivia pe scenă, adică înaintea spectatorilor. Mișcarea se face fără nici un sgomot.

Fiecare scenă mobilă are lampile sale cu gas, introdus prin tuburi moi, și tot ce trebuie pentru că piesa să se poată juca.

Acest aparat funcționează în teatrul Madison square, din New-York.

El este de lemn. Se crede că s-ar putea face mai ușor, înlocuindu-se lomnul cu fer. Cu chipul acesta s-ar mai cîştiga ceva timp din cele 40 de secunde întrebuințate pentru mișcarea lui.

Atunci actele s'ar urma fără înterrupere.

Bibliografie.

„Liberalul“ din Iași comunică:

A eșit de sub tipar o importanță lucrare a d-lui T. Burada. Este o relatără a d-sale despre călătoria ce a făcut prin Macedonia, muntele Atos și alte părți locuite de Români.

*

Primim spre publicare următoarea invitată de abonament:

„Gazeta sătenului“, este numele unei publicații ilustrate, ce apare regulat în Rîmnicu-Sarat, redactată de mai mulți oameni speciali, sub direcția lui C. C. Datulescu, agricol.

Această foaie, a cunoștințelor trebuințioase poporului, are de scop: *instruirea, informarea și moralizarea* poporului român prin publicarea materialelor alese și variate.

Până acum au eșit decese numere. Revista aceasta populară își are existența ei garantată de d-nul C. C. Datulescu, care a înființat anume o tipografie pentru foaia sa.

În raport cu calitatea hârtiei, tiparului, îngrăjirei și varietății materialelor și a gravurilor — lucrate la Paris și cea mai sfintină gazetă din țară.

Ea iese de 2 ori pe lună în broșuri de 2 coli, tipărită des. Costul abonamentului e numai de *dece lei* pe an, ear pentru săteni *cinci lei* pe an.

Pe lîngă acestea abonații au dreptul la mai multe premii.

Tot deodată findă sănătatea, ce urmărește dl Datulescu, și a se respănde revista să cîstă de mult și tirajul să nu se mărginească numai la *o mie exemplare* cât ese adi, ci să se capete importanță celorlalte foi populare din străinătate, său instituții următoarele premii, care fac ca diarul să nu coste nimic.

Ori ce persoană ce se abonează direct sau prin corespondență la administrația foaiei, are dreptul

la unul din premile următoare ce le vor primi franco fără a trimite alt nimic de căt costul abonamentului, anume de *10 lei* sau dacă e sătean *5 lei*:

— *O sută cărți de vizită* tipărite cu îngrăjire pe carton Bristol franțuzesc.

— *Volumul: Tratatul de Horticultură, „Floile“* (peste 300 pagini și peste 100 gravuri.)

— *Un tablou phototipie* a pictorului român Stefanescu.

— *O photographie — cabinet* — a vre-unui sau vre-unei celebrări artistice sau politice, după alegerea noastră.

— *O piesă teatrală originală*, de d-na Maria Dateulescu, care va fi de sub tipar luna viitoare.

Sau la premile următoare, care însă nu se dau gratis:

— *Un plug de otel și fier Hornsby*, complet și cu rezerve, care costă peste 100 franci, numai cu 65 franci.

Personalele ce ne vor face 65 abonamente (însă care nu dau dreptul la premile gratuite) pot avea gratis acest esențial plug.

— *Volumul d-lui medic-veterinar, D. Mincu, numai cu 3 lei.*

(Toate aceste premii sunt valabile pentru abonații care se vor face dela 20 iunie până la 20 iulie.

Pe lîngă aceste premii, orice abonat vechi sau nou va primi, din timp în timp, gratis, mici broșuri trebuințioase, precum aceea ce o vor avea în curând cuprinzănd *„Noua lege electorală“*.

Seiri economice.

Secerîșul s'a început în comitatele Bacs-Bodrog, Heves și Komárom. La 7 a l. c. va începe secerîșul și în comitatele Békés, Baranya, Oedenburg, Pesta, Szabolcs, Timiș, Torontál și Alba-regală. Săcăra încă e coaptă în comitatele Arad, Jász-Nagy-Kuhn-Szolnok, Pojón, Somogy, Szabolcs și Tolna. Recoalta săcărei va fi bună în comitatele Arad, Baranya, Hajdu și Komárom; mijlocie în comit. Oedenburg, Pesta, Somogy, Tolna, Vesprim și Alba-regală. In comit. Heves se sperează 5—6 hectolitre săcară de juger. Secherîșul rapiței, cu puține excepții, e terminat. In comitatele Arad, Csongrád, Timiș și Tolna rapița a dat 2—4 ct. m. de juger. De altcum recoalta rapiței se poate considera numai ca mijlocie. Grânele sunt atacate de tăciune prin comitatul Arad, Abaúj-Torna, Barany, Heves, Timiș și Vesprim. In comitatul Bihorului grâul promitea de 6 $\frac{1}{4}$ hectolitre de juger, în comit. Csongrád 8, în comit. Eisenburg 5, în comit. Heves 8 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{1}{2}$, în Selagiu 7—8, în comit. Timiș 9 hectolitre de juger. Ordul și ovăsul sunt preste tot numai mijlocii. În comitatul Heves se sperează 4—5 hectolitre ord de juger. Cucuruzul e frumos prin comitatele Arad, Bacs-Bodrog, Komárom, Pesta și Selagiu. In comitatul Baranya fénul a dat 8—10 cent. m. de juger. Fenele în genere sunt numai mijlocii. Tutunul e foarte frumos în comitatele Arad și Csongrád. Pepenii au suferit în urma frigului. In cercul Pils din comit. Pesta s'a ivit filoxera. Vile în genere după starea de până aci vor da un cules foarte bun.

Tragere de losuri.

Losuri a Cruciei-roșie austriace din anul 1882. 5 premii și sortire de amortisare la 1 iulie 1884 în Budapesta.

A. Tragere de premie:

50,000 fl. au câștigat seria 6583 nr. 42; 5000 fl. s. 2729 nr. 1; 1000 fl. s. 1064 nr. 73, s. 1785 nr. 86, s. 6136 nr. 27; 500 fl. s. 1306 nr. 29, s. 1401 nr. 32, s. 1491 nr. 60, s. 1535 nr. 27, s. 5096 nr. 40, s. 5983 nr. 78, s. 6407 nr. 53, s. 6787 nr. 6, s. 7552 nr. 75, s. 7811 nr. 27; 100 fl. s. 386 nr. 20, s. 574 nr. 23, s. 694 nr. 31, s. 1291 nr. 7, s. 1377 nr. 77, s. 1650 nr. 96, s. 2009 nr. 33, s. 2197 nr. 28, s. 2305 nr. 35, s. 3137 nr. 48, s. 3527 nr. 71, s. 4150 nr. 8, s. 4222 nr. 68, s. 4979 nr. 88, s. 4994 nr. 48, s. 4999 nr. 47, s. 5336 nr. 78, s. 6028 nr. 67, s. 6104 nr. 73, s. 6231 nr. 100, s. 6448 nr. 12, s. 6448 nr. 45, s. 7588 nr. 62, s. 7726 nr. 14, s. 7889 nr. 90.

B. Tragere de amortisare:

Au fost trase serile 1115, 2428, 3820, 5423, 6269 și 6911.

Losuri comunale a orașului Viena din 1874.

Au fost trase următoarele 13 serii: 195, 630, 800, 1072, 1447, 1598, 2270, 2531, 2591, 2602, 2640, 2684, 2785. Au câștigat 200,000 fl. seria 800 nr. 14; 20,000 fl. s. 2531 nr. 51; 5000 fl. s. 1593 nr. 89; 1000 fl. s. 800 nr. 83, s. 1072 nr. 45 și nr. 70, s. 2602 nr. 75, s. 2684 nr. 45.

Losuri a loteriei de stat din 1854.

Au fost trase următoarele 42 serii: 3, 125, 354, 474, 487, 879, 899, 918, 997, 1037, 1126, 1133, 1149, 1209, 1309, 1630, 1640, 1796, 1813, 1875, 1912, 1918, 2051, 2092, 2253, 2285, 2402, 2520, 2640, 2673, 2870, 2897, 2913, 2987, 3014, 3062, 3284, 3602, 3653, 3711, 3726 și 3928.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapestă, 4 iulie n. Cu privire la desființarea Academiei de drept, „Foia Oficială“ publică ordonanța ministerială, prin care se opresce primirea asculțătorilor pe anul ană și se casează cursul din acest an, ear asculțătorii din anul II, III și IV vor fi primi și prelegerile și examenele se vor ține ca și până acum. Numita ordonanță a produs un efect deprimător în Sibiu. (Noi nu simțim nimic. Not. Red.)

Toulon, 4 Iule n. De ieri dimineață dela 8 ore au murit cinci persoane de cholera. Lucrurile merg spre bine.

Marsilia, 4 Iulie n. De

